

2079

ירושלים

כ' באדר ב' תשי"ד
25 במרס 1954

דיעות לנציגויות ישראל בחו"ל

מס.מס. 848

לאחר הדצח במעלה - עקרבים.

סובאים בזה :

1. סילכום דברי ראש המסלה ושר החוץ בפניסתו עם ראש מסה או"ם ביום 19 במרס 1954.

2. הודעת מסלה ישראל על החלטה להפסיק התתפותה בועדת שניית הנסק המעורבת ישראל-ירדן, מיום 23 במרס, 1954.

3. הודעת ראש המסלה בכנסת ביום 24 במרס, 1954.

4. פניסת דבר צורה ס' ל' יקת ביום 19 במרס, 1954.

(א) ההתנפלות על האויב במעלה העקרבים נשאה אופי מלקחיסל ומכונע צבאי מתוך תרשים ומכונע בשיטיות, יש לראות בה פעולה מלחמתית.

כנפיות המרצות, למה בסביבה, כשהיא מסחרת לכלל סרף שיבוא ליוה; היא ירדך ארוכה וקסה נכוונה תחילה להגיע למקום המיועד, שסימת דצח שהוטלה עליה. בין אם היו המכונעים אנוס סדיר או גוייסו במיוחד - אין לפקפק שהמכונע היו ומתוכנן על ידי סרכו צבאי.

(ב) ההתנפלות זהו מעשה זרובי וכה להתגרות כלשהי. לא קלה בסביבה דכה שיכול לסטס ד או תואנה. היא לא אירעה על הקק מתחנת באי צוה סס א באה כפרי יזמה רצחנית סכנונת נמחושבת.

(ג) הכנופיה חדרה עמוק לתוך שטח ישראל וצורך חירול של תחברה פניסית. מסלה ישראל רואה המנסות זו כחופש הת וכנסחון הדרכים שבתוך הארץ כחסורה ביותר, שום הפכיר באחריותו לבטחון החיים והחרוד לשלום ארצו יוכל לעבור בשתיקה על תוקפנות מחרצפת והרת סכנה

(ד) את האחריות למעשה הזוועה יש להטיל על מסללת ירדן.

העקבות הוכיחו, כי המרצחים באו מצד גבול ירדן וחזרו כלפי אותו הגבול. אין ספק, כי הפעולה יוזמה ותוכננה ומבצעה גוייסו בתוך מסללת ירדן. מסללת אותה ארץ לא עמדה מעולם באחריותה לבטחון הגבול. היא דחתה כל הצעה לתיקון יסודי של המצב. היא מתחמקת עכשיו אפילו מהסתתפות בוועידה, שמכנס המזכיר הכללי של האו"ם, לדיון על אופן ביצוע שביתת הנשק. היא מנהלת ומתירה תעמולת איבה והסתה נגד ישראל, היוצרת אווירה נוחה למזימות רצח.

(ה) אין ספק, כי יש לאל ידה של מסללת ירדן לזהות הן את מארגני הפעולה והן את מבצעייה. כל התמסרות מחוכה זו, מתוך היאחזות בתואנות סווא, כגון כחיפוי זרנכי על הפסע המזעזע.

2. הודעת המסללה על הפסקת-הסתתפותה בנסיגת טיוס 23 במרס, 1954.

חקירת מעשה הזוועה של מעלה-עקרבים, שנערכה בהסתתפות מסקיפי או"ם, הוכיחה כי עקבות כנופית המרצחים הולכי לסקום הפסע ירדן גבול ירדן ומסע חזרה לעבר אותו גבול. עובדה זו, בצרוף לתמונה הכללית הברורה של מעשה הזוועה, לא הניחה כל מקום לספק, כי ההתקפה בוצעה על-ידי כוח ירדני, על יסוד זה הגישה מסללת ישראל לוועדת שביתת הנשק הישראלית-ירדנית תלונה רשמית נגד ירדן והצעת החלטה הקובעת כי ההתנפלות הרצחנית נערכה על-ידי אנשים שיצאו מתחום ירדן ולכן, בהתאם להסכם שביתת הנשק, חלה האחריות לפסע זה על מסללת ירדן.

מסללת ירדן טענה בשיבת הוועדה, כי ההתנפלות נעשתה על ידי ישראלים.

יוסף ראש-הוועדה, נציג או"ם, הועמד לפני הברירה בין גירסת ישראל לגבי גיחת ירדן על-מנתו של המאורע הנדון. הוא לא דחה את טענת ירדן והוא נמנע מהצבעה על הצעת ישראל. הוועדה המלמדת על חלונת ישראל בוועדת שביתת הנשק נבחרה ללא איפוא ללא החלטה.

תוצאה זו של טיפול ועדת שביתת-הנשק וסלסובות או"ם בזוועה של מעלה-עקרבים יצרה מצב חמור ביותר. לא ייתכן בלבד שלא היה ביכולתו של מסללת-הנשק למנוע את ההתקפה הזדונית, אלא גם לאחריה נמנע מנגבון מסקיפי או"ם מלקבוע את האחריות למעשה. על-ידי כך הופגנה אולם-ידו של מנגבון זה להציב תריס בפני הישגות מעשי הוועכה כאלה. תוצאות הדיון בוועדה יש בהן עידוד לגורמים חוקפנים ופוסעים בארצות ערב העלולים ללמוד מנסיון זה, כי אכן יכולים הם לבצע את זממם ללא סיכון.

בנסיבות אלו אין מסללת ישראל הוגה כל טעם להמשיך את הסתתפותה בוועדת שביתת-הנשק הישראלית-ירדנית והחליטה להפסיקה.

הנוסח האנגלי של הודעת המסללה

"The investigation, carried out with the participation of United Nations observers, of the Ma'ale Akrabim outrage,